

Jarosław Matysiak
Emilia Przylepa
(Poznań)

MATERIAŁY WOJCIECHA KÓČKI (1911-1965)
P. III-101

Wojciech Kóčka urodził się dnia 13 października 1911 r. w Wownjowie (niem. Oehna) koło Budziszyna na Łużycach jako syn rolnika Gustawa Kóčki i Marii z domu Delan. Od 1918 r. uczęszczał do siedmioklasowej szkoły podstawowej, a następnie w latach 1925-1931 do gimnazjum typu humanistycznego w Budziszynie. Po uzyskaniu matury w 1931 r. podjął studia na Wydziale Pedagogicznym Politechniki w Dreźnie, jednak po 1 semestrze opuścił Niemcy i przeniósł się w 1932 r. do Polski. Po kursie na Uniwersytecie Ludowym w Dalkach koło Gniezna, jeszcze w tym samym roku rozpoczął studia w zakresie archeologii, antropologii i etnografii z etnologią na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Poznańskiego. W 1936 r. uzyskał tytuł magistra filozofii z zakresu antropologii, etnografii z etnologią i prehistorii na podstawie pracy *Sunow, Konjecy, Ralbicy, Dobrosicy, Wownjow i Chróścicy pod względem antropologicznym*. Następnie został zatrudniony jako asystent kontraktowy w Instytucie Prehistorii Uniwersytetu Poznańskiego, w ramach którego brał udział w pracach wykopaliskowych w Biskupinie (1934-1938), Gnieźnie (samodzielne kierownictwo w latach 1937-1938), Poznaniu (1939) oraz w inwentaryzacji grodzisk wczesnośredniowiecznych. Wyspecjalizował się w wykonywaniu dokumentacji fotograficznej wykopalisk, był głównym fotografem ekspedycji biskupińskiej. Wraz ze Zdzisławem Rajewskim zaprojektował balon na uwięzi do wykonywania zdjęć terenu wykopalisk z lotu ptaka, stając się w ten sposób jednym z pionierów archeologii lotniczej w Polsce. W 1939 r. otrzymał obywatelstwo polskie i miał objąć stanowisko kierownika Muzeum w Grudziądzu, ale uniemożliwił to wybuch wojny.

W okresie okupacji, za współpracę polsko-łużycką, ukrywał się na terenie Generalnego Gubernatorstwa w Starym Mieście pod Leżajskiem, a następnie w Mogielnicy w powiecie grójeckim. W latach 1939-1944 wykładał w Szkole Średniej w Leżajsku w ramach tajnego nauczania. Wkrótce po zakończeniu wojny udał się na Łużyce, gdzie do 1946 r. piastował stanowisko sekretarza Związku Serbów Łużyckich "Domowina" z siedzibą w Budziszynie. Istniał wówczas projekt proklamowania niezależnego państwa Serbołużyczan, a Wojciech Kóčka był kandydatem na premiera tego państwa. Gdy zdał sobie sprawę z nierealności (głównie na skutek braku zgody Rosjan) tych zamierzeń, próbował wraz z rodziną wrócić do Polski, ale został aresztowany na granicy i odesłany do Budziszyna. Następnie przedostał się nielegalnie do Czechosłowacji, gdzie ukrywał się niemal przez rok.

W 1947 r. wrócił do Polski, gdzie został zatrudniony w Katedrze Antropologii na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego - najpierw jako starszy asystent-wolontariusz, a następnie jako adiunkt. W 1948 r. na podstawie pracy *Wczesnodziejowa antropologia Słowian Zachodnich* uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych. W latach 1948-1949 pracował w Muzeum Śląskim we Wrocławiu. Od 1949 r. prowadził prace wykopaliskowe na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu, początkowo z ramienia Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego (był zatrudniony w latach 1950-1953), a później Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk (IHKM PAN). W 1954 r. habilitował się na podstawie pracy *Zagadnienia etnogenezy ludów Europy*. W 1955 r. otrzymał stanowisko docenta w Katedrze Antropologii Uniwersytetu

Wrocławskiego. Dodatkowo, w latach 1954-1955 pełnił funkcję kierownika Stacji Archeologicznej we Wrocławiu.

W 1955 r. przeniósł się na Katedrę Archeologii Polski Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (UAM) w Poznaniu. Objął też kierownictwo Zakładu Archeologii Polski (przemianowanego następnie na Zakład Archeologii Wielkopolski i Pomorza) IHKM PAN w Poznaniu. W 1959 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego UAM. W 1960 r. został mianowany kierownikiem Katedry Archeologii Polski i Powszechnej UAM. Funkcję tę pełnił aż do śmierci.

Zainteresowania naukowe profesora Kócki w dziedzinie antropologii koncentrowały się na problemach antropologii prehistorycznej Zachodniej Słowiańszczyzny oraz na problemach etnogenezy ludów Europy, zwłaszcza Słowian. Z kilkudziesięciu wydanych przez niego prac naukowych największe znaczenie, poza sprawozdaniami terenowymi z wykopalisk archeologicznych, ma jego rozprawa doktorska *Wczesnodziejowa Antropologia Słowian Zachodnich* (1950) oraz habilitacyjna *Zagadnienia etnogenezy ludów Europy* (1958) opublikowane w formie książkowej.

Wojciech Kócka brał czynny udział w życiu naukowym. Był m. in. członkiem: Komisji Historii Śląska Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego (od 1949), Rady Naukowej Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN (od 1957 r.), Komitetu Antropologicznego Wydziału Nauk Biologicznych PAN (od 1960), Rady Naukowej Zakładu Antropologii PAN (od 1960), Wydziału Historii i Nauk Społecznych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Komitetu Międzynarodowej Unii Archeologii Słowiańskiej (1965), Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Antropologicznego, Międzynarodowej Unii Nauk Pra- i Protohistorycznych.

Został odznaczony Medalem X-lecia (1928) oraz, za prace naukowo-badawcze w Biskupinie i Gnieźnie, Złotym Krzyżem Zasługi (1937). W 1964 r. otrzymał indywidualną nagrodę stopnia II Ministra Szkolnictwa Wyższego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej, organizacji procesu dydaktycznego oraz prac związanych z kształceniem młodej kadry naukowej.

W 1939 r. ożenił się z Adelą z domu Oźga z którą miał czwórkę dzieci: Wiecislawa, Hanę, Jerzego i Andrzeja.

Wojciech Kócka zmarł 18 listopada 1965 r. w Poznaniu i został pochowany na Cmentarzu Sołackim w Poznaniu.

Materiały Wojciecha Kócki zostały przekazane w darze przez córkę Hanę Kóckę-Krenz PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu w roku 1994 (ks. nab. „B” 154) oraz w roku 2013 (ks. nab. „B” 365). Spuścizna została uporządkowana i zinwentaryzowana przez Jarosława Matysiaka i Emilię Przylepę w 2013 r. Rozmiar zespołu wynosi 1,05 mb. Zawiera materiały z lat 1921-1992. Została podzielona na 6 zasadniczych grup zgodnie z metodami porządkowania przyjętymi w PAN Archiwum w Warszawie.

Grupa I, licząca 28 jednostek archiwalnych i zawierająca materiały z lat 1945-1965, została podzielona na 3 podgrupy: A. Opracowania, artykuły; B. Wykłady, recenzje; C. Materiały warsztatowe. Archiwalia zostały uporządkowane chronologicznie i rzeczowo.

W podgrupie pierwszej liczącej 6 j. a. znajdują się rękopisy oraz maszynopisy opracowań i artykułów dotyczących antropologii i archeologii. W skład podgrupy drugiej, które składa się z 4 j. a. wchodzi teksty wykładów oraz recenzje. Grupę zamykają materiały warsztatowe, liczące 18 j. a. które obejmują m. in.: wyniki pomiarów, bibliografię, notatki, wypisy z literatury naukowej dotyczące antropologii, archeologii, etnogenezy, a także materiały dotyczące historii Łużyc i Serbołużyczan.

Grupa II, licząca 23 jednostek i zawierająca materiały archiwalne z lat 1937-1965 podzielona została na następujące podgrupy: A. Działalność organizacyjno-naukowa; B.

Udział w konferencjach, kongresach, sympozjach, spotkaniach naukowych, wyjazdy naukowe; C. Działalność dydaktyczna i opiniująca, D. Działalność redakcyjno-wydawnicza, społeczna. Do uporządkowania zastosowano układ chronologiczny i rzeczowy.

W podgrupie pierwszej liczącej 6 jednostek archiwalnych umieszczone zostały m. in. materiały z okresu pracy Wojciecha Kočki w Zakładzie Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN, działalności w Polskim Towarzystwie Ludoznawczym, Polskim Towarzystwie Archeologicznym.

W podgrupie drugiej liczącej 8 jednostek archiwalnych znajdują się materiały dotyczące udziału w krajowych i międzynarodowych konferencjach i kongresach naukowych oraz wyjazdach naukowych. Są to m. in. zaproszenia, programy, listy uczestników, teksty referatów, korespondencja.

W podgrupie trzeciej, składającej się z 6 jednostek archiwalnych, znajdują się materiały działalności dydaktycznej na wrocławskich uczeniach wyższych, oceny prac magisterskich, doktorskich, habilitacyjnych, materiały kursu wykopaliskowo-konserwatorskiego dla antropologów zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Grupę zamykają oceny działalności zawodowej i naukowej w związku z nominacją na wyższy stopień naukowy. Całość została zaopatrzona w aneksy.

Podgrupa czwarta, licząca 3 jednostki archiwalne, składa się z dokumentacji dotyczącej działalności redakcyjno-wydawniczej, społecznej. Są to recenzje prac przeznaczonych do druku, umowy i korespondencja z wydawnictwami oraz redakcjami czasopism. Wykaz wydawnictw i redakcji współpracujących z Wojciechem Kočką, opracowany alfabetycznie, ujęty został w aneksie. Podgrupę zamyka jednostka z materiałami działalności w Związku Serbów Łużyckich „Domowina”.

Grupa III, licząca 7 jednostek, zawiera materiały biograficzne z lat 1936-1967. Są to m. in. życiorysy oraz wykaz prac własnych, świadectwa szkolne, dokumenty osobiste, notatki, dyplomy, nominacje. Grupę zamykają materiały gospodarczo-majątkowe oraz związane ze śmiercią i uroczystością pogrzebową.

Korespondencja wychodząca i wpływająca z lat 1947-1965 zgromadzona w grupie IV, składa się z 3 jednostek archiwalnych, w tym 1 jednostka korespondencji wychodzącej. Kopie pism wychodzących oraz listy wpływające ułożono alfabetycznie. Całość zaopatrzone w aneksy.

Grupa V, licząca 7 jednostek, zawiera materiały z lat 1944-1977 dotyczące twórcy zespołu, rodzinne oraz osób obcych. Są to oceny działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej, prac i dorobku naukowego oraz artykuły i wycinki prasowe o twórcy zespołu, korespondencja wychodząca i wpływająca do żony Adeli i córki Hanny. Grupę zamykają prace osób obcych oraz działalności komitetów łużyckich w Polsce.

Grupę VI - załączniki, liczące 12 jednostek i pochodzące z lat 1921-1968, podzielono na dwie podgrupy: A. Prace i artykuły i B. Druki, fotokopie. W pierwszej podgrupie liczącej 2 jednostki umieszczono w porządku chronologicznym prace i nadbitki prac Wojciecha Kočki oraz jednostkę z artykułami, opracowaniami, referatami osób obcych, którą zaopatrzone w aneks. W podgrupie drugiej liczącej 10 j. a. umieszczono m. in. Memoranda Serbów Łużyckich do przywódców koalicji antyhitlerowskiej w sprawie utworzenia państwa łużyckiego, mapy Łużyc, kalendarze, książki, czasopisma w języku łużyckim. Podgrupę zamykają materiały dotyczące wydarzeń w marcu 1968 r. we Wrocławiu i Warszawie oraz fotokopie materiałów statystycznych dotyczących ludności zamieszkującej obszar II Rzeczypospolitej.

W PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu spuściznie nadano sygnaturę P.III-101. W Systemie Ewidencji Zasobu Archiwalnego SEZAM zespół otrzymał numer

102/0. Inwentarz liczy 80 jednostek archiwalnych. Dołączono do niego 11 aneksów oraz spis dokumentacji niearchiwalnej (aktowej) przeznaczonej na makulaturę lub zniszczenie.

Źródła i bibliografia

1. Materiały Wojciecha Kóćki (1911-1965), Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu, sygn. P.III-101, j. 50, 51.
2. *Nauka w Wielkopolsce. Przeszłość i terażniejszość*, pod red. G. Labudy, Poznań 1973, s. 237, 246-248, 252, 254, 256, 768, 769.
3. Jan Sieklicki, *Kóćka Wojciech*, [w:] *Słownik historyków polskich*, Warszawa 1994, s. 234.
4. Jan Żak, *Kóćka Wojciech (1911-1965)*, [w:] *Wielkopolski Słownik Biograficzny*, Warszawa-Poznań 1981, s.341-343.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1-28
A. Opracowania, artykuły	1-6
B. Wykłady, recenzje	7-10
C. Materiały warsztatowe	11-28
II. Materiały działalności organizacyjno-naukowej, dydaktycznej, redakcyjnej, wydawniczej	29-51
A. Działalność organizacyjno-naukowa	29-34
B. Udział w konferencjach, kongresach, sympozjach, spotkaniach naukowych, wyjazdy naukowe	35-42
C. Działalność dydaktyczna i opiniująca	43-48
D. Działalność redakcyjno-wydawnicza, społeczna	49-51
III. Materiały biograficzne	52-58
IV. Korespondencja	59-61
A. Korespondencja wychodząca	59
B. Korespondencja wpływająca	60-61
V. Materiały o twórcy zespołu, rodzinne, osób obcych	62-68
VI. Załączniki	69-80
A. Prace i artykuły	69-70
B. Druki, fotokopie	71-80
Aneksy	1-11

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Opracowania, artykuły

1. *Wczesnodziejowa Antropologia Śląska i Ziem Ościennych*
Tekst pracy z poprawkami autorskimi
1948, rkp., masz., sz., k. 81
2. *Wczesnodziejowa antropologia Słowian Zachodnich*
Tekst pracy doktorskiej z poprawkami autorskimi
1952, masz., l., k. 58
3. *Zagadnienia etnogenezy ludów Europy*
Praca habilitacyjna z uwagami i poprawkami autorskimi
1954, masz., l., k. 323

4. *Badania w dziedzinie etnogenezy*
Tekst pracy z uwagami i poprawkami autorskimi
1955., rkp., l., k. 256
5. Antropologia, archeologia
Artykuły
Po 1945-1955, rkp., masz., masz. pow., j. franc., niem., pol., l., k. 155 zob.
aneks 1
6. Jw.
Artykuły
1958-1965 i b. d., rkp., masz., masz. pow., j. , niem., pol., l., k. 124
zob. aneks 1

B. Wykłady, recenzje

7. Antropologia etniczna i antropogeneza
Notatki do wykładu [?]
1952, rkp., l., k. 85
8. Etnogeneza Słowian
Plan i notatki do wykładów
1955-1959, rkp., l., k. 123
9. Neolit, epoka brązu, epoka żelaza
Notatki i materiały do wykładu
1963-1964, rkp., druk., l., k. 290
10. Janina Elantkowska, *Uzbrojenie ludności kultury przeworskiej w okresie rzymskim na Śląsku*
Teresa Grzywaczyk, *Sposoby grzebania zmarłych w okresie późnolateńskim i rzymskim na terenie Wielkopolski*
Słownik Starożytności Słowiańskich
Recenzje, uwagi
1962-1963, rkp., masz., l., k. 34

C. Materiały warsztatowe

11. Antropologia
Charakterystyka prac autorów polskich i zagranicznych
Ok. 1949, masz., l., k. 57
12. Jw.
Schematy pomiarowe, arkusze do wypełniania, korespondencja
1950-1951, rkp., masz., druk., l., k. 25
13. Jw.
Wskaźniki, ryciny
B. d., rkp., l., k. 35
14. Jw.
Czaszki z Dévina - wyniki pomiarów, notatki, ćwiczenia
B. d., rkp., masz., l., k. 71
15. Jw.
Czaszki z Dolnego Jatora, Žabonosów - wyniki pomiarów
B. d., rkp., masz., l., k. 55
16. Jw.
Czaszki „łużyckie”, z epoki brązu, z Platío i Reifweín, z Glasinac, z Leubing, -
wyniki pomiarów
B. d., rkp., masz., l., k. 67

17. Jw.
Szeregi liczebności dla cech na czaszkach prehistorycznych
B. d., rkp., masz., l., k. 46
18. Jw.
Notatki, zapiski, tabele, obliczenia, wypisy ze źródeł i literatury
B. d., rkp., l., k. 191
19. Jw.
Notatki, zapiski, wypisy ze źródeł i literatury
B. d., rkp., l., k. 180
20. Jw.
Dane antropometryczne kobiet i mężczyzn
B. d., rkp., l., k. 8 paczek (o rozmiarach 4,5 cm x 10,5 cm) z fiszkami
21. Archeologia
Notatki, wypisy z literatury, plany średniowiecznego Poznania
1958-1963, rkp., masz. pow., j. franc., niem., pol., l., k. 114
22. Etnogeneza ludów Europy
Notatki, wypisy z literatury
Przed 1954, rkp., l., k.487
23. Jw.
Notatki, wypisy z literatury
Przed 1954, rkp., l., k.493
24. Etnogeneza Słowian
Notatki, wypisy z literatury
1960-1965 i b. d., rkp., l., k. 226
25. Ceramika średniowieczna ze zbiorów Muzeum Śląskiego we Wrocławiu
Rysunki, obliczenia, tabele
B. d., rkp., l., k. 31
26. „Merowingowie” z Czech
Tabele, obliczenia
B. d., rkp., l., k. 25
27. Śląsk i Czechy wczesnośredniowieczne
Notatki, wyniki obliczeń antropologicznych
B. d., rkp., l., k. 90
28. Łużyce, Serbołużyczanie - historia i kultura
Artykuły i wycinki prasowe, wypisy z prasy
1945-1958 i b. d. , rkp., masz., druk., j. niem., pol., l., k. 42

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO-NAUKOWEJ, DYDAKTYCZNEJ, REDAKCYJNEJ, WYDAWNICZEJ, SPOŁECZNEJ

A. Działalność organizacyjno-naukowa

29. Zakład Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Plany i koszty badań, notatki
1949 i b. d., rkp., masz., masz. pow., l., k. 76 (k.339, 341, j.22)
30. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Wydział Filozoficzno-
Historyczny
Porządek obrad Rady Wydziału, konspekt, zapotrzebowanie lokalowe,
korespondencja
1958-1961, rkp., masz., masz. pow., l., k. 14

31. Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
Statut, schemat organizacyjny, plany badań naukowych, sprawozdania, zaproszenia, korespondencja
1953-1964, rkp., masz., masz. pow., kkp., druk., l. i sz., k. 99
32. Instytut Historii Kultury Materialnej PAN Zakład Archeologii Polski w Poznaniu
Schemat organizacyjny zakładu, plany finansowe, wykaz pracowników, korespondencja, notatki
1956-1964, rkp., masz., l., k. 101
33. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
Polskie Towarzystwo Archeologiczne
Skład władz PTA, wnioski uchwalone przez walny zjazd delegatów PTA, oświadczenia, zaproszenie, korespondencja
1953-1963, rkp., masz., kkp., druk., l., k. 22
34. Muzeum Śląskie we Wrocławiu
Projekt wystawy „Wrocław wczesnośredniowieczny”, oferta na wykonanie opracowania naukowych tematów do wystawy, umowa
1952, rkp., masz., l., k. 6

B. Udział w konferencjach, kongresach, sympozjach, spotkaniach naukowych, wyjazdy naukowe

35. Konferencja Historyków Kultury Materialnej, Nieborów, 7-9 VI 1951
Program konferencji, tezy referatów, korespondencja
1951, rkp., masz., l., k. 4
36. V Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte, Hamburg, 24-30 VIII 1958.
Notatki do wykładu
1958, rkp., j. niem., pol., l., k. 47
37. VI Congresso Internazionale Delle Scienze Preistoriche e protostoriche - Rzym, 1962
Karta uczestnictwa, korespondencja
1962, rkp., masz., j. franc, niem., pol., wł., l., k. 4
38. IV Międzynarodowe Sympozjum Archeologii Słowiańskiej, Budapeszt 22-28 X 1963
Program, sprawozdanie, korespondencja
1963, rkp., masz., kkp., j. niem., pol., l., k. 20
39. Spotkanie naukowe „Aufnahme und Erforschung vor- und frühgeschichtlicher Burgen“, Berlin 1-6 X 1962
Program i lista uczestników, zdjęcie
1962, rkp., masz., masz. pow., j. niem., pol., l., k. 5, fot. 1
40. Komisja Roboczej Instytutu Archeologii Słowackiej Akademii Nauk, Nitra - Nitriansky Hrádok 23-26 IX 1958
Zaproszenie, program, teksty referatów, notatki, plany zamku Nitriansky Hrádok, zdjęcia
1958, rkp., masz. pow., druk., j. niem., pol. słow., l., k. 113, fot.
41. Objazd naukowy po muzeach i stanowiskach archeologicznych Śląska, Pomorza Zachodniego i Wielkopolski
Notatki, szkice, rysunki
1937 i b. d., rkp., j. niem., pol., k. 82

42. Wyjazd naukowy do Szwecji, 1-15 XII 1964
Korespondencja
1963-1964, rkp., masz., j. ang., pol., l., k. 8

C. Działalność dydaktyczna i opiniująca

43. Zakład Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Programy wykładów i ćwiczeń oraz tematy do egzaminu z antropologii,
ćwiczenia studentów z pomiarów czaszek,
1947-1951, rkp., masz., masz. pow., l., k. 68
44. Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
Tematy do egzaminu z antropologii, program wykładów i ćwiczeń,
harmonogram egzaminów, instrukcja w sprawie sesji egzaminacyjnej, notatki
1950-1951, rkp., masz., masz. pow., l., k. 59
45. Magisteria
Opinie, recenzje, korespondencja
1960, b.d., masz., l., k. 9, zob. aneks 2
46. Doktoraty
Opinie, recenzje, korespondencja
1962-1963, b. d., rkp., masz., kkp., l., k. 148, fkp. 8, zob. aneks 3
47. Kurs wykopaliskowo-konserwatorski dla antropologów zorganizowany przez
Polskie Towarzystwo Archeologiczne, Łęczycza 3-12 IX 1951
Program kursu, notatki, tabele, sprawozdanie, korespondencja, zdjęcia
1951, rkp., masz., l., k. 63, fot.
48. Rozprawy habilitacyjne, działalność i dorobek pracowników nauki C-Ż
Oceny i opinie w związku z nadawaniem tytułów i stopni naukowych,
korespondencja
1946-1965, b.d., rkp., masz., masz. pow., l., k. 102, zob. aneks 4

D. Działalność redakcyjno-wydawnicza, społeczna

49. Prace przeznaczone do druku
Recenzje i opinie, korespondencja
1955-po 1962 i b. d., rkp., masz., l., k. 39, zob. aneks 5
50. Kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw
Umowy wydawnicze, korespondencja wychodząca i wpływająca
1949-1960, masz., masz. pow., druk, j. ang., pol., l., k. 37, zob. aneks 6
51. Związek Serbów Łużyckich „Domowina”
Program związku, wykaz jeńców niemieckich narodowości łużyckiej
przetrzymanywanych w polskich obozach jenieckich, korespondencja
1946-1950 i b. d., rkp., masz., j. łuż., pol., l., k. 52

III. MATERIAŁY BIOGRAFICZNE

52. Życiorysy, karta ewidencyjna, spisy prac
1948-1964, rkp., masz., j. ang., pol., l., k. 16
53. Dokumenty osobiste
Legitymacja ubezpieczeniowa, pozwolenie na prowadzenie pojazdów
mechanicznych, zaświadczenia, przepustki
1936-1965, masz., druk, j. niem., łużycki, pol., l. i sz., k.80+4 fkp., fot. 1
54. Dokumenty przebiegu pracy
Zaświadczenia, nominacje, umowy o pracę, dyplomy, korespondencja
1947-1965, rkp., masz., kkp., druk, l., k. 35+ 5 fkp.

55. Zapiski osobiste
 Kalendarzyki kieszonkowe
 1963-1964, rkp., druk., l. i sz., k. 88
56. Wykopaliska archeologiczne, objazdy stanowisk archeologicznych, jubileusze, konferencje i sesje naukowe, spotkania towarzyskie
 Fotografie
 Ok. 1934-przed 1965, fot. 68
57. Materiały gospodarcze i majątkowe
 Formularze, podania, zawiadomienia, zaświadczenia, decyzje, statuty, umowy, ubezpieczenia, wezwania, pokwitowania
 1946-1965, rkp., masz., masz. pow., druk, j. niem., pol., l. i sz., k. 132
58. Nekrologi, kondolencje od osób i instytucji, tekst przemówienia nad trumną W. K., informacje o terminach mszy w intencji zmarłego
 1965, rkp., masz., druk, l., k. 109 , zob. aneks 7

IV. KORESPONDENCJA

A. Wychodząca

59. Osoby i instytucje A-Z
 1949-1964, rkp., masz., j. ang., niem., pol., l., k. 11, zob. aneks 8

B. Wpływająca

60. Osoby i instytucje A-K i nadawcy nierozpoznani
 1947-1965, rkp., masz., kkp., j. ang., franc., niem., łuż., pol., słow., l., k.72, zob. aneks 9
61. Osoby i instytucje L-Z i nadawcy nierozpoznani
 1947-1965, rkp., masz., kkp., j. ang., czes., franc., łuż., niem., pol., ros., l., k. 130, zob. aneks 9

V. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU, RODZINNE, OSÓB OBCYCH

62. Wojciech Kóčka
 Oceny działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej, prac i dorobku naukowego, recenzja pracy
 1948-1953, b. d., rkp., masz., masz. pow., druk., j. niem., pol., l., k. 36, zob. aneks 10
63. Jw.
 Artykuły, wycinki prasowe, publikacje okolicznościowe, wspomnienia pośmiertne
 1948-1992 i b. d., rkp. masz., druk, l. i sz., j. pol., łuż., k. 68
64. Adela Kóčka - żona
 Korespondencja wychodząca, osoby i instytucje D-Z i odbiorcy nierozpoznani
 1966-1977 i b. d., rkp., masz., l., k. 8
65. Adela Kóčka - żona
 Hanna Kóčka - córka
 Korespondencja wpływająca, osoby i instytucje A-W i nadawcy nierozpoznani
 1957-1977, rkp., masz., j. niem., pol., l., k. 28

66. Jerzy Dąbski, *Szczątki kostne ludzkie z cmentarza w Końskich z XI-XII w.*
Tekst pracy, korespondencja
1951, rkp., masz., l., k. 19
67. Jan Kaliski *Państwo Zachodniosłowiańskie*
Tekst pracy z poprawkami autorskimi
1944, rkp., druk, l., k. 44
68. Łużycki Komitet Narodowy (ŁKN) w Warszawie 1942-1944
Komitet Słowiański w Polsce
Notka o działalności ŁKN, projekt składu osobowego Prezydium Komitetu Słowiańskiego, notatki
1945-1947 i b. d., rkp., masz., druk., l., k. 5

VI. ZAŁĄCZNIKI

A. Prace i artykuły

69. Wojciech Kóčka
Wczesnodziejowa antropologia Słowian Zachodnich
Geneza a wuwice słowjanskich kmjenow
Archäologisch-anthropologische korrelationen zwischen Ungarn und Slawien im X-XII. jh.
1950-1965, druk., l. i sz., j. niem., pol., k. 97
70. Artykuły, opracowania, referaty osób obcych, D-W
Po 1949-1953 i b. d., rkp., masz., masz. pow., l. i sz., k.84, zob. aneks 11

B. Druki, fotokopie

71. Działalność polityczna Serbów Łużyckich
Memoranda, deklaracje, dokumenty, druki,
1946, masz. pow., druk., l. i sz., j. ang., franc., niem., ros., l i sz., k. 53
72. Konferencja 4 ministrów spraw zagranicznych aliantów w Moskwie w marcu 1947 r.
Memoranda Serbów Łużyckich
1947, druk, sz., j. ang., k. 120
73. Jw.
Memoranda Serbów Łużyckich
1947, druk, sz., j. franc., k. 112
74. Jw.
Memoranda Serbów Łużyckich
1947, druk, sz., j. ros., k. 108
75. Łużyce, Serbołużyczanie - historia i kultura
Opracowania, publikacje, druki Akademickiego Związku Przyjaciół Łużyc „Prołuż”, mapy
1936-1947, druk, j. ang., franc., niem., pol., ros., l. i sz., k. 106
76. Kalendarze
1949, 1953, druk, j. łuz., sz., k. 81

77. „Lužickosrbská Korespondence”
„Lužickosrbske Zprávy”
„Lužickosrbský Věstník”
„Naše Džěło”
„Naše Nowiny”
Czasopisma, gazety
1945-1949, druk, j. luż., l., k. 150
78. „Nowa Doba”
„Nová Lužice”
„Rozhlad”
„Serbska Šula”
„Serbski Kurěr”
Czasopisma, gazety, pocztówki
1947-1962, druk, j. luż., l., k. 166
79. II Rzeczpospolita
Materiały statystyczne dotyczące ludności zamieszkującej obszar Polski
1921, j. niem., l., fkp. 32
80. Marzec 1968
Rezolucje: studentów Uniwersytetu Warszawskiego, profesorów i studentów
PWST w Warszawie, studentów Wrocławia, uchwała Rady Wydziału
Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, kopia pisma prof.
dra J. Rzewuskiego do Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dra Alfreda
Jahna
1968, masz., l., k. 7

ANEKS 1

J.5. Antropologia, archeologia - artykuły

Struktura antropologiczna Śląska - po 1945

Struktura antropologiczna Ziemi Odzyskanych - po 1945

Wczesnodziejowa antropologia Śląska i krajów ościennych - 1947

Znaczenie wykopalisk w Opolu - 1949

Charakter osady odkrytej w Opolu - 1952

L'anthropologie protohistorique des Slaves occidentaux - 1953

Metoda Wanke'go w zastosowaniu kраниologii - 1955

J.6. Antropologia, archeologia - artykuły

*Das gegendeitliche Verhältnis von Raum, Kultur und Rasse in der ethne-archäologischen
Forschung - 1958*

(z J. Żakiem) *Badania Zakładu Archeologii Polski IHKM PAN w Poznaniu - 1958*

Problem der Ethnogenese in Alteuropa - 1958

Obliczanie pojemności naczyń metodą korelacji - 1959

*Archäologisch-anthropologische Korrelationen zwischen Ungarn und Slawien im X-XII. Jh. -
ok. 1965*

ANEKS 2

J.45. Magisteria

Kobusiewicz Michał, *Stanowisko z końca paleolitu i początku mezolitu z Poznania-Starołęki*.
Krzyżaniak Lech, *Cmentarzysko ludności kultury lużyckiej w Biernatkach pow. Śrem oraz osadnictwo „lużyckie” w rynnach jezior bnińskich*.

Nowak Andrzej, *Osadnictwo południowej części Ostrowa Tumskiego w świetle badań archeologicznych*.

Woźnicka Zofia, *Naczynia drewniane z wykopalisk w Międzyrzeczu*.

ANEKS 3

J. 46. Doktoraty

Antoniewicz Jerzy, *Osiedla obronne okresu wczesnożelaznego w Prusach*.

Cofta-Broniewska Aleksandra, *Rozwój Kruszwicy w okresie wczesnośredniowiecznym*.

Dąbrowski Krzysztof, *Kalisia Ptolemeuszowa w świetle badań archeologicznych*.

Dekówna Maria, *Kontakty handlowe Polski z innymi ośrodkami w okresie od poł. X do końca XII w.*

Dymaczewski Aleksander, *Osadnictwo okresów późnolateńskiego i rzymskiego na Pomorzu Zachodnim*.

Górny Stanisław, *Terytoria antropologiczne Polski*.

Hilcer-Kurnatowska Zofia, *Dorzecze górnej i środkowej Obry od VI do początków XI wieku*.

Hołowińska Zofia, *Świeckie złotnictwo XII i XIII w. w Polsce*.

Krupiński Tadeusz, *Zagadnienie zróżnicowania rasowego człowieka z paleolitu młodszego*.

Pilicz Stefan, *Rozwój i sprawność fizyczna studentów Politechniki Warszawskiej*

Przewoźna Krystyna, *Osadnictwo ludności kultury grobów jamowych na Pomorzu Wschodnim*.

Szydłowski Jan, *Obrządek pogrzebowy na Górnym Śląsku w okresie wpływów rzymskich*.

Wiślański Tadeusz, *Geneza i podstawy gospodarcze kultury amfor kulistych w Polsce północno-zachodniej*.

ANEKS 4

J.48. Rozprawy habilitacyjne, działalność i dorobek pracowników nauki

Chmielewski Waldemar

Cofta-Broniewska Aleksandra

Godlewski Aleksander

Grzęda Marian

Hołubiczowa Helena

Konik Eugeniusz

Krzyżaniak Lech

Kubasiewicz Marian

Łukaszewicz Andrzej

Milicer Halina

Parnicki-Pudełko Stefan

Sobociński Marian

Stojanowski Karol

Szafrański Włodzimierz

Wierciński Andrzej

Wiślański Tadeusz

Wróblewski Tadeusz

Zawadzki Tadeusz

Żak Jan

ANEKS 5

J.49. Recenzje prac przeznaczonych do druku

Augusta Josef, *Z pradějín člověka*.

Dokladal Milan, *Boltec ušni Hlučíňanu*.

Dymaczewska Urszula, *Z dziejów osadnictwa kasztelanii santockiej*.

Dzięciołowski Edwin, Hilczerówna Zofia, *Z badań nad zapleczem osadniczym wczesnośredniowiecznych grodów w Dak[...] i Dusinie w pow. gostyńskim*.

Gardawski Aleksander, Gąssowski Jerzy, *Polska starożytna i wczesnośredniowieczna*.

Gładykowska Judyta, *Czaszki kultury Andronowskiej*.

Kurnatowski Stanisław, *Ogólne wyniki dotychczasowych prac archeologicznych w Międzyrzeczu Wielkopolskim*.

Tegoż, *Sprawozdanie z prac badawczych nad Międzyrzeczem i Ziemią Międzyrzecką w latach 1954-1958*.

Michalski Ireneusz, *The primary anthropological structures of the german nation*.

Miskiewicz Brunon, *Neolityczne czaszki ze Złotej pow. Sandomierz*.

Tegoż, *Cmentarzyska z Polski i ziem ościennych*.

Olczak J., Szczapowa J. Ł., *Wyniki analiz spektrograficznych wczesnośredniowiecznych zabytków szklanych z Ostrowa-Ostrówka*.

Ostrowska Elżbieta – recenzja artykułu poświęconego wynikom badań archeologicznych na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu.

Sikora Paweł, *Zdjęcie antropologiczne Śląska. Powiat: Tarnowskie Góry*.

Wokroj Franciszek, *Neolityczne ludzkie szczątki kostne z Biskupina*.

ANEKS 6

J.50. Kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw

„Annales Silesiae”

„Archaeologia Polona”

„Archeologia”

„Archeologiczna Biblioteka Popularno-Naukowa PTA”

„Current Anthropology”

Ludowe Nakładnictwo Domowina, Budyšin

Państwowy Instytut Wydawniczy

Państwowe Wydawnictwo Naukowe

„Wypisy z Ewolucjonizmu”

„Redakcja Słownika Starożytności Słowiańskich”

„Slavia Antiqua”

„Sprawozdania Archeologiczne”

„Sobótka”

ANEKS 7

J.58. Nekrologi i kondolencje

Bukowscy Mieczysławostwo

Czaplińska [?] Zofia

Czerner Olgierd

Dembińska M.

Dyrektor Instytutu Archeologii w Belgradzie

“Domowina” Związek Łużyckich Serbow

Dyrekcja Muzeum Górnośląskiego i Dział Archeologii

Dyrektor Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie
 Godlewski
 Górską Krystyna
 Gradowscy
 Hampłowi Tonik i Zerja
 Hensel Witold
 Hilczer Zofia
 Hołubiczowa Helena
 Institut Für vor - und Frühgeschichte
 Jamka Rudolf, Cabalska Maria, Gedl Marek, Ginter Bolesław, Godłowski
 Kazimierz, Kozłowski Janusz, Talar Antoni
 Jasnosz Stanisław
 Kaletynowie Marta i Tadeusz
 Katedra Anatomii Zwierząt Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu
 Katedra Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego
 Katedra Archeologii Polski i Powszechnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Katedra Archeologii Pradziejowej Uniwersytetu Warszawskiego
 Katedra Archeologii UMCS
 Katedra Etnografii UAM
 Kostrzewski Bogdan
 Kostrzewski Józef
 Krjenc Kurt
 Kruczkowska [?] Lila
 Krukowscy
 Kuraszkiewicz Ewa i Władysław
 Leciejewicz Anna i Lech
 Lewicki Tadeusz
 Malinowscy Maria i Tadeusz
 Naroden Muzej Prilep
 Nedo Marka i Paul
 Nedo Paul z pracownikami
 Nowotny Paweł
 Paul Maria Martha
 Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
 Pracownicy Muzeum w Częstochowie
 Pracownicy Muzeum w Darłowie
 Pracownicy Zakładu Archeologii Wielkopolski i Pomorza IHKM PAN
 Przewodniczący Międzynarodowej Unii Archeologii Słowiańskiej
 Przeworska Janina
 Rektor i Senat Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
 Rektor i Senat Uniwersytetu. im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
 Rektor i Senat Uniwersytetu Wrocławskiego
 Rektor Uniwersytetu Łódzkiego
 Rektor Uniwersytetu Warszawskiego
 Rektor Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego
 Rospondowie
 Sarnowska Wanda
 Schimscheinerowa Halina
 Tymieniecki Kazimierz
 Wieczorowski Tadeusz

Zakład Archeologii Śląska we Wrocławiu
 Zakrzewski [?] Zygmunt
 Żurowski Kazimierz
 Nadawca nierozpoznany

ANEKS 8

J.59. Korespondencja wychodząca Osoby i instytucje A-Z i odbiory nierozpoznani		
Antoniewicz Włodzimierz	1949	1. 2
De Laet S. J.	1963	1. 1
Dyrektor Administracyjny Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu	1961	1. 1
Knapik Bronisław	1948	1. 1
Kostrzewski Józef	1964	1. 1
Löfstrand Lars	1965	1. 1
Ministerium für Ausenhandel Amt für Warenkontrolle	1958	1. 1
Zarząd Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego we Wrocławiu	1959	1. 1
Odbiory nierozpoznani	1961	1. 1

ANEKS 9

J. 60. Korespondencja wpływająca Osoby i instytucje A-K		
Antoniewicz Włodzimierz	1949,1963	1. 2
Arnette Simone	b. d.	wizytówka
Baraniak Antoni	1960-1965	1. 4
Bundesminister des Innern	1958	zaproszenie
Czekanowski Jan	1948	1. 3
Dehn Wolfgang	1958,1959	1. 2
Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Poznańskiego	1950	1. 1
Falencykowski Casimir E.	b. d.	wizytówka
Gębarski Bohdan	1963	1. 2
Harmatta J.	1965	1. 1
Hensel Witold	1958-1965	1. 6
Hoffmann Hanna	1959	1. 1
Jakimowicz Roman	1950	1. 1
Jaworski Marian	b. d.	wizytówka
Jażdżewski Konrad	1958, 1960	1. 2
Ješki J.	1948	1. 2
Kahl Gustaw	1961	1. 1
Katharinenhof Großhennersdorf	1947	1. 1
Kierownictwo Badań nad początkami Państwa Polskiego	1950, 1951	1. 4
Knapik Bronisław	1948	1.1
Koło Antropologów-Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego	1948	1. 1
Komisja Archeologiczna Komitetu Obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego	1958	1. .1
Komitet Antropologiczny Polskiej Akademii Nauk	1963	1. 1
Komitet Polski Kongresów Międzynarodowych Nauk Prehistorycznych i Protohistorycznych	1949	1. 1
Kostrzewski Józef	1958-1964	1. 3

Kóčka Maria	1958	1.1
Krječmar P.	1952	1. 1
Kubaš Jurij	1948	1. 1
Kučka Karol	1957	1. 1
J. 61. Korespondencja wpływająca, Osoby i instytucje L-Z i nadawcy nierozpoznani		
Lehr Spławiński Tadeusz	1959	1. 2
Lipták Paul	1951	1. 1
Löfstrand Lars	1965	1. 1
„Lusatia” Towarzystwo Łużyczan Serbskich studiujących we Wrocławiu	1948	1. 1
Łużikoserbska Narodna Rada w Budyšinje	1948	1.1+wizytówka
Michalski J.	1948	1. 1
Milicer Halina	1959	1. 1
Mydlarski Jan [?]	1949	1. 1
Nadolski Andrzej	1962	1. 1
Narodni Muzeum v Praze	1964,1965	1. 1
Nawka Antoni	1948-1952	1. 3
Nowotny Paweł	1947-1959	1. 4
Państwowe Muzeum Archeologiczne	1949-1961	1. 3
Perzyńska Maria	1959	1. 1
Polski Związek Motorowy, Okręgowe Biuro Turystyki Poznań	1962	1. 1
Polski Związek Zachodni +4 zał. - odpisy korespondencji	1947-1948	1. 3
Poprawski K. i inni	b. d.	1. 1
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	1957	zaproszenie
Rajewski Zdzisław [?]	1948,1963	1.2
Regierung Der Deutschen Demokratischen Republik, Ministerium für Außenhandel und Innerdeutschen Handel	1958	1.1
Rektor i Senat UAM	1960	3 zaproszenia
Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	1959	1.1+wizytówka
Sarnowska Wanda	1962	1.1
Serbski Zarjad Ludoweho Kubłanja	1950	1.1
Sobolski Konstanty	1965	1.1
Státni Archeologický Ústav		
Stenberger Mårten	1964, 1965	1.2
Stołyhwo Kazimierz	1951	1.1
Sulimirski Tadeusz	1959	1.1
Świdorski Jan	1951	1.1
Šajba Jakub	1948-1952 i b. d.	1.9
Šewčik Jurij	1948	1.1
Towarzystwo Miłośników Ziemi Namysłowskiej	1965	1.1+zaproszenie
Union Internationale des Sciences Préhistoriques et protohistoriques	1962-1964	1. 3
Walerczykowski Kazimierz	b. d.	1. 1
Wieczorowski Tadeusz	1965	1. 1
Zaborski Bogdan	brak	wizytówka

Zakład Antropologii PAN	1960	1. 1
Zielińska Barbara	1949	1. 1+
Zał.		
Ziemiański Władysław	1946	1. 1
Nadawcy nierozpoznani	1948-1963 i b. d.	1. 10

ANEKS 10

J. 62. Oceny działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej, prac i dorobku naukowego, recenzja pracy

Czekanowski Jan, *Ocena dysertacji Magistra Wojciecha Kóčki pod tytułem: „Wczesnodziejowa Antropologia Śląska i Ziem Ościennych”*.

Czekanowski Jan, *Wojciech Kóčka: Zagadnienia etnogenezy ludów Europy*.

Jasicki Bronisław, *Kóčka W.: Wczesnodziejowa antropologia Słowian zachodnich*.

Kostrzewski Józef, *Ocena pracy doc. dr W. Kóčki pt. „Zagadnienia etnogenezy ludów Europy”*.

Tegoż, *Ocena dorobku naukowego doc. dr Wojciecha Kóčki*.

Michalski Ireneusz, *Ocena „Wczesnodziejowa antropologia Słowian zachodnich”*.

Milicer Halina, *Recenzja pracy prof. Wojciecha Kóčki pt. „Zagadnienia etnogenezy ludów Europy”*.

Mydlarski Jan, *Ocena działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej mgr. Wojciecha Kóčki, adiunkta Zakładu Antropologii*.

ANEKS 11

J. 70. Artykuły, opracowania, referaty osób obcych, D-W0

Dom chłopski w Wielkopolsce

J. Gajek, *Ocena dorobku polskiej etnografii i etnologii z punktu widzenia postępowej myśli społecznej - tezy referatu*

S. Golachowski, *Struktura zawodowa i społeczna ludności Opola i Gliwic w końcu XVIII w.* (streszczenie referatu)

W. Hensel, *Projekt periodyzacji dziejów Polski pierwotnej i starożytnej*

L. Hirszfild, *Współczesna problematyka grup krwi w zastosowaniu do antropologii, medycyny, biologii i zootechniki*

W. Hołubowicz, *Tezy referatu pt. „Zagadnienie periodyzacji dziejów społeczeństwa przedklasowego na terenie Polski*

J. Kamińska, *Sposób przygotowania do publikacji źródeł z wielowarstwowego stanowiska I w Gdańsku - tezy*

K. Majewski, *Archeologia klasyczna w Polsce. Ocena dorobku i plan pracy - tezy referatu*

Moszyński, *Uwagi w sprawie ujednostajnienia terminologii historii kultury materialnej – tezy referatu*

J. Nemeskéri - P. Lipták - B. Szôke, *Cmentarzysko z XI wieku w Képuszta*, [w:] „Akta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae”, t. 1, z.1-4, 1953 (opr. Marian Tuszyński)

H. Przesławska, *Studia nad zagadnieniem matriarchatu na ziemiach polskich - plan pracy*

Z. Rajewski, *Przegląd osiągnięć archeologii Polski i tezy planu badawczego*

K. Stojanowski, *Z badań nad antropologią Śląska „Zaranie Śląskie”*, R.14, 1939, s. 8-11

J. Wróblewska, *Pierwotne pochówki w Polsce - plan*